

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Carminvm Iacobi Albani Ghibbesii, Poetae Lavreati Caesarei, Pars Lyrica

Gibbes, James Alban

Romae, 1668

Liber II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13378

IAC. ALB. GHIBBESII

POET. LAUR. CAES.

LYRICORVM

LIBER II.

AD LEOPOLDVM I.

CAESAREM AVGVSTVM:

ODE I.

Parta de Turcis memorabili victoria, pacequè indè per mutuum legationem composita, augustissimas ei Nuptias cum regia Hispania Virgine MARGARITA feliciter optat evenire.

Aud parua magno contulerim tibi
Exempla, CAESAR; Sithonijs ducum
Palmis onusto barbarorum, &
Hesperium thalamum petenti.

Sic ille truncâ Gorgone Perseus
Clari recessûs Andromeden tulit
Donum, inter ignes môx futuram
Aethereos sociale fidus.

Cessitquè virgo legibus Herculi
Desponsa iustis regia vindici,
Postquàm erubescendo Creontem
Soluerat Orchomeni tributo.

Quin & subactâ Liber ab Indiâ
Hoc more gratam quærere coniugem
Ardebat (æterni propago
Tanta Iouis) diadema pugnae;

Cres-

A C.

Cressam puellam . Nomen enim graue
 Minos sonabat, iustitiæ arbiter ,
 Parensqùe nuptæ . Rara virtus
 Usque aded Superos amicat !
 Herôas inter te quoquè maximos
 Euenta belli prospera feruidi
 AVGVSTE, sublimis merentem
 Condecorant generum Philippi :
 Interminatis cui volat axibus
 Vterque Phœbus ; quâ mare Atlanticum
 Porat fatigatos iugales ,
 Quâ refugit noua meta Gangem .
 Sperata longo gaudia tempore
 En mensis affert iam tuus : explica
 Frontemquè, risumquè, & lacertos
 Austriacâ fruiture Nymphâ .
 Nam quod laborum, quod tibi sumptuum
 Nobis pericli fas erat integris
 Exsoluere, aut optare munus ,
 Hesperiam nisi MARGARITAM ?
 Gemmâ coruscus non aliâ Tagus
 Se iactat æquè : non similes dedit
 Gazas Hydaspes fabulosus ,
 Nulla rubri tegit ora ponti .
 AEquata laudi præmia Cœlites
 Plerumquè librant . Quàm propè sanguine
 Istrum colorârat fidelis
 Christiadam Mahumetis vltor ;
 Cultus, & aras, & genus, & lares ;
 Nomenquè totum eradere splendidè
 Periurus ? Hinc tendebat hostis
 Pannonios penetrare fines ;
 Ni militari pectore Teutonum
 Fortisquè Galli protinûs impetu
 Multâ coactus substitisset
 Cæde virum, lacerisquè signis ?
 Stat Murâ flumen testis, & Arrabo
 Cladis receptæ, purpureos adhuc

Voluens

Voluens liquores : te cohortes ,
 Te patrios animante Diuos .
 Viditquè tandem dux Solymannius
 Lunata quantum pelta Moguntia
 Cedat cateia, luctuosis
 Ictibus, horribilique fato .
 Fœdus pauentes indè Othomanida ,
 Quæruntquè pacis pignora mutua :
 Leslaus hinc portat, Memetes
 Indè refert, agiles ministri .
 Communis ô tu lætitiæ dator ,
 Præcerpe pactæ gaudia Virginis
 Iam nunc ; secundature plausus
 Affimili, LEOPOLDE, prole .

AD PAVLVM ZACCHIAM.

*Rerum legalium, quæ sub medicum cadunt, absolutissimi-
 mum opus ab eo conscriptum commendat.*

ODE II.

N Vllus ignaræ medicorum, vt olim,
 PAVLE ZACCHIA, locus est cateruæ ;
 Nulla per legem mora cognitori
 Discere vitas .
 Tu mones iustâ cecidisse Lunâ
 Posthumum matri sine fraude pondus ;
 Scribis hæredem simili notarum
 Sanguine vultum .
 Oppiam ducunt : scelus ! ô Quirites ,
 Claudia affixum reparate probrum ;
 Vesta (conclamas) Cybeleque zonæ
 Terret amica .
 Sic & occulto vitiosa casu
 Virgo damnatur, licet illa mœchos
 Abneget : primo sua quippè constans
 Signa pudori .

D

Sigaa

Signa vesanos aperire motus ,
 Signa furtiuum medijs venenum
 Cernere in venis, Ioue non benigno ,
 Colligis apta .

Quin Auernales, aconita, succos
 Siquis exhaustit paterâ nouercæ ,
 Clarus apparet : linis hunc, at illam
 Tortor adurget .

Indè pœnarum facies per omnes
 Mittitur iudex, equulum, & catastam, &
 Vnguen, & funis trochleam pudendi, in-
 tendere verum .

E tuo pendet laniena iussu ,
 Lictor atroces glomeratquè fasces .
 Par erat, talis hæres beatæ
 Arbitr vnæ .

Luce donandos super astra ciues
 Credidit Ritus tibi . Sic receptus
 Ardet & Felix, Venerusquè cœlo
 Iustinianus .

Quid sequi post hos faciam ? perenni
 Aut quid attexam melius coronæ ?
 Attamen consultus, eras roganti
 Delphicus auctor .

I, liber, quo te pretio repensum
 Attali raptant Themis, & Machæon :
 I, Deûm sacris pueris per orbem
 Iure legendus .

FVLVIO TESTIO.

Medium tenuere beati .

O D E III.

I lle, ille felix ô ter & ampliùs ,
 Amice TESTI, non secùs in bonis ,
 Rebusquè duris, quisquis auream
 Seruat ouans medioeritatem .

Cre-

Credas profundo, quod malè Phorceydos
 Vrgent molossi; fortior euenit:
 Luctentur Euris; franget Euros
 Victor, Hyperboreasquè nubes.
 Hac arte pennas Cecropius faber
 Impunè librat tutus in aère,
 Cerata gnati dum procacis
 Ala Deo propiore fluxit.

AD FAMAM!

Quo die FLAVIUS CHRYSIVS in sacrum Cardinalium
 collegium à Pontifice Max. patruo cooptabatur.

O D E IV.

EN illa magnis lux Capitolij
 Iungenda fastis, nil potioribus
 Debens triumphorum tabellis,
 Quotquot honos miniauit vrbis
 Olim Quirinæ: seù colit æthere
 Ancile lapsum, seù Berecynthiæ
 Instaurat aduentum parentis,
 Siuè sacrum veneratur anguem.
 Haud sanctus vno nomine fert dies
 Fœcunda gratis gaudia ciuibus,
 Duplexquè festum; quòd sub ipso
 Antè rubrum tulerat galerum
 Largitor ostri nunc tibi Pontifex,
 Dilecte FLAVI, pectoris ardui
 Hæres: Aprili mòx daturum
 Tergeminum diadema mense
 I, FAMA, ventis acta iugalibus,
 Et finde centum sidera buccinis;
 Auresequè, linguasquè, & capacis
 Verte oculos per aperta mundi;
 Clarumquè, Solis quàm rotà voluitur,
 Heròæ differ, nuncia plausuum,

D 2

Quos

Quos Roma tollit, parte ab omni
 Vt resonet caua imago vocis ;
 Strictura laudum (dic Dea) Principis
 Auditor orbi : non satis indolem
 Mollis propagavit iuuentas ;
 Herculeæ dabo signa plantæ ;
 Etrusca prisca progenies domûs
 Romana fulcit mœnia FLAVIVS ;
 Spes vna gentis, cûr vocaret
 Rebus in imperij secundum :
 Cœlo beatus si patruus vacat
 Plerumquẽ, terras rex minor occupet,
 Spectandus æquẽ ; dum benignâ
 Mente homines opibusquẽ curat .
 Illo Quiritum præside, non amor
 Discinctus, aut lis polluet ordinem,
 Non fraus, & oblectata damno
 Invidia, horribilisquẽ cades ;
 AEqui, & decori scilicet omnibus
 Exempla stabunt Chisia, feruido
 Ducem secuturis labore,
 Mellis vti sua turba regem .
 Ius fasquẽ puris moribus exprimit
 Vtcunquẽ rector, plebs humilis boni
 Sumit rudimentum magistri,
 Egregios imitata nifus .
 Nam quis profanum certiùs imbuat
 Candore vulgus, quem pudor, & fides
 Lactavit, & virtus auita, &
 Virginæ peperere Senæ ;
 Hic ille per vestigia Maximi
 Fabi, Latinæ fidus adoret
 Conscendit ostrum, nec pudendo
 Degener imperio rubebit,
 Lanugo quanquàm vix decoret genas,
 Affixus ipsi . Tempora diuitis
 Sperate, mortales, metalli,
 Mella Iouis referente Querçu ;

AD IVLIVM CARD. ROSPIGLIOSIVM.

*A Palatinis cubiculis, & à præfectura secretioris Scri-
nij, iisdem, undè in Pontificatum Alexander VII.
emissus fuerat, parisi illius fortuna omen capit, 1657.*

ODE V.

N Vncium cœli medianquè terræ
Credere me, IULI, rapiente Phœbo ;
Mandor èn rursùm noua fata docius
Pandere mundo .

Alba quas dixi tibi nere fila
Nupèr, infundunt Tyrijs ahenis
Texta iam Parcæ ; tamen vna partem
Linquere gestit

Carbaso addictam niuæ, supremum
Sic Dei iussu variante regem :
Pythius Clotho, mihi Diua, vates
Hæc tibi narro .

Sæpè pro stellis nimium tumentes
Aura decepit trepidantis vndæ :
Per bonos fines animum modestum
Ducit Olympus .

Iactat elatum, retinet fugacem
Gloriæ currus : radioquè stringit
Lucido Phthias etiam latentes
Sub mare cristas .

Nescit obduci speciosa virtus,
Vt velit, longum : iacit ipsa flammæ ;
Quæis Alexander patuit Columbæ,
Tuquè refulges

Montibus . Gratum voluit beatus
Ille te secum trabibus sub iisdem ;
Ille te curis, pluteisque fidum
Iunxit Achatem :

Et domum, & gemmas, propriumquè munus ;

Quæ dedit paruo Dominus, resignat
Nunc tibi maior, simili daturo
Iure sequaci .

Vna vos læti positura cæli,
Vnus aspexit Genius : per omnes
Sic gradus vitæ, per honoris arces
Scanditis astra .

Differ extremum violentè actum
Insequi, longo placiturus ostro :
Festus in præsens populus virenti
Nestore gaudet .

AD STEPHANVM VAIVM:
EPISCOPVM CYRENENSEM;

*Ordinis S. Spiritus, & Romani nosocomij præceptorem
generalem .*

O D E VI.

Prognate Tuscis, grate Quiritibus,
O VAIE, sanguis : non humili canana
Fascesquè, laurosquè, ac tiaras
Voce tuas, citharaquè vates .

Non arbor vno læta viget solo,
Vitatquè matrem furculus arborem ;
Dimota ab Hæmo segnis ornus
Crustumijs rubuit volemis ?

Fortuna regni non Ithacæ ducem
Fecit beatum ; sed dubius maris
Claravit error trans Gharybdia,
Vndè animum ingeniumquè traxit .

Odi pauentem dira pericula
Nutricis extra brachia patriæ ;
Suffecit AEnæ relictis
Sors alibi potiora rebus .

Cultura mentis sub lare diffuso
Firmata tanti est ! Hæc tibi gloriam, &

Non

Non erubescendos honores
 In dominâ properauit vrbe .
 Hac arte connexum ad Capitolium
 Romæ atquè famæ scandis, & optimi
 Rectoris Urbani triumphas
 A Æthereum sine fraude pectus .
 Hac Barberinis cura nepotibus
 Incedis, aurei Tyndaridis poli ;
 Qui vt cunquè subduxère vultum ,
 Heu ! tonitru, sequiturquè fulgur .
 Te rara virtus, & chorus integer
 Virtutis ornat ; te cupit hospitem
 Stellarum inaudax Virgo cœlum
 Linqvere, quam maculosus olim
 Exegit orbis : iam tibi credidit
 A Equam bilancem, iuris vt arbiter
 Delicta pendas, & securim ,
 Quâ refeces malefacta vindex .
 Hoc fonte merces, infuia Præfulis ,
 Formosa fluxit . Quàm benè legibus
 Quadrant tiaræ ! Sic profectò est ;
 Ara Iouis, Themidosquè par est .
 Insigne dicam : tu licèt arduâ
 De gente ducas & genus, & domum,
 Cerasquè tercentis auitas
 Ordinibus mediteris hæres ;
 At pallidorum præsidio tamen ,
 Quàm stirpe gaudes clarior aspici :
 Præfens vel addixisse Codro
 Mentem, & opes, studiumquè fautor .
 Testis dolentum, testis egentium
 Caterua, sacri Flaminis incola ,
 Laudum, redones dum salutî
 Pœoniæ moderator artis !
 Sunt & benigni quæ bona pectoris
 Mulcent Hetruscâ Pegasides lyrâ,
 Quæfs Tassius, atquè ingens Petrarcha
 Inuideat, patriusquè Dantes .

56 IAC. ALB. GHIBBESII

Quid magnum, vbi istis muneribus stupet,
 Si digna cinxit tempora Pontifex
 Vittis, coronauitquè Cyrrhæ
 Fronde Deus viridi capillos?

AD LEANDRVM DE S. MARTINO,
*Benedictinorum Anglorum præsidem, professoremquè
 Duaci regium.*

Ob cuius è Britannia reditum gaudio exultat.

O D E VII.

ET me seuerum gratâ silentium
 Pimplea iussit rumpere. Suffice
 Lyramquè, vocemquè insuèto
 Musa, loqui, docilesquè neruos.
 O sæpè nostram sollicitâ prece,
 Votisquè, & aris, Præsul amabilis,
 Allecte ad urbem, quis Stagyra, &
 Palladiæ reducem iuuenta,
 Patrumquè lato concilio stitit?
 Quis te redonauit cupientibus,
 LEANDRE, Diuis, atquè velis,
 Huic patriæ, Morinoquè cælo?
 Formosa Cresso nè careat dies
 Ist hæc lapillo, nè Zephyritidos
 Tardent pauimentum refusi
 Sternere non sine honore flores.
 Neù picta nudæ parietibus domûs
 Aulæa defint, nè laquearia,
 Vtcunquè suspectas ad astra,
 Astra negent, Siculamquè sphæram.
 Iamquè & plateæ versicoloribus,
 Quà dedicatum gratus ages pedem,
 Velent tapetis saxa, nulli
 Digniùs ah! foret ipse quanquàm
 Altus curuli Cæsar eburneâ,

Datq;

Datura: honorem . Iamquè Quiritium ,
 Virumquè tutmæ celsiorum, &
 Socraticæ studiosa mentis
 Pubes, Mineræ iuncta sequacibus ,
 Phœbiquè alumnis, ac generosior
 Legis sacerdotum supernæ
 Vnda suum ruat in magistrum
 Plenis amoris fluctibus ; & , Pater ,
 Nosterquè dicat Doctor, ab vltimis
 Sospes reuertisti Britannis ,
 Amplâ hominum superamquè cura ?

FERDINANDO CAPPONIO, V. I. D.

Nè doleat plus nimio Patrem mortuum .

O D E VIII.

PArce nunc tandem gemitu, nigramquè
 Tempera limbo chlamydem serenæ
 Frontis ; haud æquo genitoris vrges
 More sepulchrûm .
 Ille tellurem miseram perosus
 Lucidos cœli penetrauit ignes :
 O vbi pulcher sine nube candor
 Pectora clarat .
 O vbi virtus, & amica Diuis
 Stat fides, nullo tremefacta casu ;
 Vnde vis, labesquè mali, dolorquè
 Tristis aberrat ,
 Ille natorum lacrymas beatus
 Scilicèt curret, redeatquè glebæ :
 Vos magis puro cupit ah ! receptos
 AËthere, nati .
 Non tamen sanctum veto flere patrem ;
 Sæpè delenit graue flere damnum .
 Sit modus : longas Libitina rides
 Atra querelas .

At

At nec Anchisa generatus vsquè
Planxerat fatum Phrygij parentis :
Post breuem luctum reuocauit almæ
Gaudia matris .

Tuquè Troianos imitare, FERDI-
NANDE CAPPONI , decus ô mearum, &
Arbiter rerum, patriquè conde
Vulnus in Arno .

Quid iuuat leges, Themidosquè nôsse
Iura, ni mentis cohibere iure
Impetum nôris, animumquè ad omnem ef-
fingere sortem ?

Suaferis frustra populo Quirini ,
Docte membranas aperire legum ,
Gurgitem Scyllæ ferat, ipse littus
Si procùl horres .

Hùc ades flauam propè Tybris vndam ,
Dissonum curis memorabo carmen ;
Carmen addictum reduci, quod vdos
Siccet ocellos .

OXONIENSI ACADEMIAE
TOTIVS ORBIS CELEBERRIMAE .

*Orationem suam , in qua de illius Bibliotheca perhono-
rificè meminit, eamquè Vaticanæ tantùm non pratu-
lit , ab Vrbe mittit : sub auspicijs EDVARDI HYDI,
Clarendoniæ Comitiss , magni Angliæ , & eiusdem
Cancellarij .*

ODE IX.

Q Vid prius dulci vigilans alumno
Vouerit nutrix tumidis papillis ;
Eloqui dexter queat, vtquè cultu
Crescere miro ?

His tribus nunquàm satiata donis
Vsquè tu pubem cumulas Britannam :
Tu domi priscas sine fraude, Mater ,
Pandis Athenas ,

Quid,

Quid, quòd avulso noua gens ab orbe
Vndiquè accurrit, metuens refelli ?

Vt Clarendonus proprio triumphet
Præses honore .

Iurè : nam vultu Clarij benigno

Is Dei fouit graciles Camœnas :

Iurè : festiuâ cecinêre Phœbum
Voce Camœnæ .

Per manus linguæ cape verba tantas

Vindicis ; gazam tua Vaticanam

Lancè dum nostrâ celebrantis æquat
Bibliotheca .

Impudens certè facinus videri ,

Vrbè sic tolli, medijsquè Rostris :

Ast ego nullo bonus axe ciuis
Facta filebo ,

Quæ vehant cœlo patriam . Referre

Cùm potes laudes, benè proditorâ

Affides mutus . Mihi terra tali
Antè dehifcat .

AD B. ALOYSIVM GONZAGAM .

*Cuius ara , in Romano S. Ignatij templo , voti tabu-
lam extremo morbo liberatus appendebas .*

O D E X .

Non semper alto carbasa gurgite
Submergit Auster, vel ciet horridis

Deuexus Orion procellis

Monstra ; nec Eubœicum per æstum

Nauis doloso fracta Caphareo

Debet ruinam : cùm trabe remiges

Coguntur arreptâ precari, &

Sicca vocat miser astra vector .

Est & vadosis haud leue Syrtibus

Discrimen, vrget magna vbi Tethyos

Here

Herere paupertas carinam,
 Aut breuibus trepidare faxis.
 Tunc vda Tiphys ducere sidera,
 Ventosquè molles curat, & obsidem
 Delenit Arcturum salutis,
 Et pluuios veneratur Euros.
 Sic nempè Nereus, vel nimius freti,
 Parcusuè lædit. Vastus amat modum
 In rebus orbis: creuit errorem-
 Inter vtrumque animosa virtus.
 Aeger iacebam, nec solido die
 Neçessitati fas liquidæ suum
 Laxare claustrum. Posco cœlum,
 Pœoniâ moriturus arte.
 Profesta sacris lux erat hæc tuis,
 O sancte Diuim. Carmen adoreæ
 Seruatus æternæ dicabo,
 Tu modò, tu miserere, dixi.
 Porrenta: fessos luce nouâ dolor
 Artus reliquit: iam vigor, & quies,
 Notiquè successère vultus,
 Et placidi sine fraude somni.
 Ergò obligarum figimus asserem
 Grati superbis postibus; ardua
 Quâ parte Loyolæ magistri
 Tempa micant, niueæquè turres.
 Hic, hic, sinistro versus ab angulo
 Pendebit aræ, tessera Romulæ
 Spectanda genti, dum loquentur
 Ausoniæ monumenta charræ.
 O, qui coruscum, Diue, tenes polum, &
 Sedem negatam motibus anxijs,
GONZAGA, votiua tabellam
 Respiçe, quam Palinurus addo.

IN NVPTIIS NICOLAI LVDOVISII,
ET CONSTANTIAE PAMPHILIAE,

Principum Romanorum, acrostichon.

ODE XI.

Nobiles effer super astra mecum
Inclyti tædas paris, ô Thalia,
Cantibus, quales tenuare Lesbis
Optet amica.

Luce quid festâ potiùs Diones
Apparem neruis? agè, dic remistâ
Voce sponforum thalamos potentum, &
Sidus Oliuæ:

(Lenta nam Graio tibi fonte nomen
Virga deduxit, sociusquè lectus)
Docta Phœbæo celebrare vtramque
Omne pacem.

Virginem castam priùs, àn mariti
Integros mores memorem, àn Columbe
Simplicis ramum, dubito, àn vetantes
Impia clathros.

Virgo Romani sacra cura patris
Sistitur nostræ pudibunda Musæ,
Et premit matrem, velût agna matris
Tuta sub vmbra.

Claustra natiuæ, noua nupta, portæ
Ostijs muta patulis mariti:
Non tibi Vestæ focus, aut Diana
Sacra vaporant.

Te decet flauo cohibere velo
Aureos (longè pudor esto) crines,
Nec moræ zonam, nec amica ferre
Tegmina zonæ.

Iam sinu cautæ medio parentis
Abstrahet fictam iuuenis Sabinam:

Parce

Parce luctari nimum iocoso

Aspera ludo.

Mitis augusti penetrare sponsi

Protinus quæras, subeasquæ linaea,

Hybla quod florens, & odora circum

India repit.

Lacteam prædam generosus heros

Iam tenet, blandum Iouis ut volucera

Armiger, pulsante modos Camanâ

Pectine tales;

Romuli ciues Venerisquæ magni,

Inuicem labris sociate labra;

Nubiles nectit Dea sic palumbes

Cypris ab ore.

Ite vos extrâ pueri & puellæ,

Per fores clamor resonet Thalassium,

Exigit cunctos Hymenæus ardor

Solis ad ortum.

At dies: intrò pueri & puellæ,

Coniuges laurâ reparatè canâ:

Stabit hac, nono redeunte mense

Paruulus aulâ

Otium fesso puer ille mundo

Nectar antiquum referetquæ Tybriâ

Sic suam donat face LVDOVISI

Innuba Pallas.

AD GASPAREM DE GVZMAN,

COMITEM OLIVARIS,

Cum ipse Mariti hospes suum illi Escuriale dedicaret.

O D E XII.

Q Vid Gallus exors, aut Batavus male

Fretus Britanno, Succus & impiger

Belli, Palatinæquæ turma

Classe parent subitâ remittas

GVZ-

GVZMANNE, paulùm quærere . Peruigil
 Tu vi rerundes non sine consili
 Noctem per vnam, quicquid hostis
 Largo acuit meditatus anno .
 Debes Philippo : magnus item tibi
 Debet Philippus . Tu geminam domum
 Pro rege Titanis gubernas ,
 Par humeris animoque pondus .
 Tu grande gentis præsidium Austriae ,
 Regniqùe fulcrum ; tu pugil imperi , &
 Vindex coronarum legêris ,
 Carmine pars repetita nostro .
 Quandoquè gratæ sollicitis vices :
 Aduerte mentem, Dux bone ; versibus
 Edicta permutes seuera ,
 Dijs etiam placuère versus :

INCITAT ORATORES

ad laudandum venas lacteas D. CATHARINAE, elo-
quentiæ patronæ .

O D E XIII.

L Axate plenis dædala fontibus
 Suadam iuuentus : môx volucris vehet
 Ad astra pennatis, ad astra
 Fama rotis, volucrique curru ,
 Hæc ferra stellis addita candidis :
 Quæ cantet Eos, quæ rota Vesperi
 Serò, sed æternùm stupescat ,
 Virgineæ monumenta palmæ .
 Non sic reuinxit tergemina comam
 Augustus umbrâ, dum Capitolium
 Scandens, Gelonorum pharetris
 Romuleas decorauit aras ;
 Verâquè Parthos cùm domuit fugâ ,
 Cùm fregit arcus, telaquè Cantabri
 Ferra-

Ferra-

54 IAC. ALB. GHI BBESII

Ferrata, & intacta superbas
 Arabiæ tremefecit arces .
 Quid fabuloso lactea nectare
 Aspersa, Nymphæ, lilia carpitis ?
 Si nostra cernat ferta Chloris,
 Ipsa suam Dea tenat Aetnam .
 Laureta, Musæ, roscida Thespij
 Silete cliui: cernitis, aureæ
 Quæ destinemus vincla Diuæ,
 Elysiæ bibitura lymphas ?
 Non his opimâ fultus arundine
 Baccis Hydaspes eertet, & annuas
 Pactolus eiectans arenas,
 Icarix procus Amphitrites ?

ALEXANDRO VII. PONT. MAX.

*Effosso nuper S. Mariæ supra Mineruam horto, extitit
 Obeliscus Aegyptius. Hic in honorem Alexandri P. M.
 erigi pro templo debet, ab eo Chisius nuncupandus.
 Et merito: siquidem Supremo Genio, quem Spiritum,
 seu Animam mundi vocitabant, erat idem, Cl. V.
 Athanasio Kircheri interprete, consecratus.*

O D E XIV.

A Egypto in medijs nunina creuerant
 Hortis, nata putri, cum libuit, solo,
 Porrum ac cepe. Tulit Palladis area
 Romanæ prius aspici
 Portentum, cerebro dignum, etiã Iouis,
 Et quod Phœbus amet, non tripodi datum
 Cuicunque. Hanc Merœe figere Chisix
 Metam gaudet adorea
 Hæc te, Sancte Pater, pyramis exprimit
 Totum; quam Genio testa dicauerat
 Supremo, metuens sacra recludere
 Memphis sub dubijs notis,

Mundi

Mundi sic vegetum dædala spiritum ,
 Velabatquè animam ritè per omnia
 Diffusam : quod aues quatuor angulis
 Cum scepro referunt duæ .
 Nec regni Coluber signa plicans vacat ;
 Atquè ansata supèr Crux agit indicem
 Arcani veteris : doctor vti nouo
 Kircherus monet ordine ,
 Horus Tento sui mystaquè temporis .
 Tu cunctis dominus partibus influis
 Præsens, tu triplicis iure potentia
 Longas clarus habes manus .
 Obuersum quid enim, quiduè sit inuium
 Tellurisquè, Erebiquè, & super æthera ,
 Cœlestis geminis clauibus arbitri ,
 Pulchrâ forte vicarij ?
 Te Solis rutili condecet æmulum
 Par sedes, fidei & iustitiæ iubar :
 Te vitæ celebrat Cor speciosius ,
 Quàm aut Hemphtam, vel Osiridem .
 Ergò stet meritis ardua talibus
 Sacras ante fores machina gloriæ :
 Dicet, Non meliùs, si videat Pharos ,
 Possset stare Diospoli ,

HVMNVS IN LAVDEM
 S. SCHOLASTICAE VIRGINIS.

ODE XV.

Q Valis vaniloquis credita gentibus
 Solis Luna soror, pro facis æmulæ
 Aspectu vegeto, thus quoquè supplicum
 Fraternalis tulerat sacris ;
 Talem te Benedicti, alma SCHOLASTICA,
 Germanam recolit turba fidelior ;
 Aris impositâ suauibus hostiâ
 Tutelam rogitat tuam .

E

Sol

Sol mundi occiduis, ast oriens tamen,
Verè frater erat partibus, vt nigras
Peccati tenebras verteret igneæ

Virtutis iubare aureo .

Illi mente piâ, vt sanguine, proxima
Ibas, Virgo, sacri prodiga luminis
Latè per populos : stella velût comes

Auroræ decus aggerat .

Quod vidère patres, discite posteri,
Docturi sobolem, nobile virginis
Certamen ; rutilæ quo meruit domûs

Victrix tangere verticem .

Exemploquè ducis mœnia fœminæ
Cælestis patriæ tundite machinis
Votorum atquè precum, non sine fletibus

Offensi querulis Dei .

Fluxi delicias, ac bona seculi,
Natiuas & opes, & genus, & lares
Aspernata, oculos fixit in æthere,

Non nostri mulier luti .

Hinc prona obsequijs sidera debitæ
Parebant dominæ, per liquidum diem
Quærenti reditus obstruere hospitis,

Fufis largiter imbribus .

Nunc inter roseos candida Cœlites
Quid non Diua potest ? candida ; turturis
Auras nam specie dissecuit leues,

Pictum cùm peteret polum .

Mirum, quàm niuæ simplicitas auis
Agno conueniat velleris integri :
Mirum, quàm cupido forma decentior

Sponso lampade prodeat .

O ! venti, pluuiæquè, atquè hyemis feræ
Rauco cum tonitru, si libuit, potens
Olim ; signa boni iam refer indiges

Axis lata clientibus .

Da mentis placidæ gaudia libera,
Da tranquilla vagi tempora corporis ;

Extinctisque parem concilies statum,
 Solennis petimus chorus.
 Aeterno Superum gloria sit patri,
 Aeternique patris gloria filio,
 Aequæuo pariter gloria flumini
 Seclis longior omnibus.

HENRICO MAVPASIO DE TVRRE,
 EBROVICARVM ANTISTITI.

Cum ad Pontificem Max. publicè missus pro Rege Christianissimo & Clero Gallia de FRANC: SALESIO inter Diuos referendo, præuium Consecrationi gradum obtinisset Beatitatem. Quo nomine solenne etiam illi statutum sacrificium fecit ipse primus in Basilica Vaticana, Ianuario mense, cum integræ Apotheoseos fiducia propediem consecutura.

O D E X V I.

E Dixit vltro, conciliantibus
 In vota Gallis, æthera Pontifex
 Sedem SALESI: nunc licebit
 Sidereum celebrare ciuem.
 Nunc thure, & aris, & prece supplice,
 Fixoque lætis munere postibus
 Assuescat ambiri, capacis
 Iure patrocini beatius.
 Rem quisquis arctam latiùs extulit,
 Trahit sequaces. Fœnore ducimur.
 Hac lege Persæ fructuosum
 Solliciti coluere Mithram.
 Sublimiorem sole Salesium
 Cernamus imi; sole Salesium
 Benignorem iam soluti
 Cimmerijs veneremur vmbribus.
 Heu, vita duris quassa laboribus
 Spirabat illi, & spretus honor sui

E 2

Quon-

Quondam : sed affulgentis ecce
 Gaudia, mirificamque pompam,
 Seruata paucis præmia ; quos pater
 Dilexit æquus, pennaque mascula
 Virtutis asportauit altæ,
 Non humiles remorata terras .
 Ergò obligantem mutuus alliget
 Herõa nexus ; disparibus tamen
 Nedis amoris : perget ipse
 Fundere, nos cumulare grati .
 Donare, celsæ pars bona creditur
 Felicitatis : sortem inopum arguit
 Cepisse . Ditandi vicissim
 Pugna deos notat, atque reges .
 Tu mentis hæc certamina nobilis
 HENRICE, præbes, vincere gestiens ;
 Per regna nomen, præter Alpeis,
 Ferre celer meritum Salesi, ac
 Ritu sacratum Romuleo virum
 Cœli coruscis inferere ignibus .
 Te nempè circumfusus antè
 Præsidio decorauit almo .
 Sic præsul ardes tollere præfulem
 Cultu decoro . Scimus, vt aureis
 Flexisti Alexandrum supremum
 Moribus, & celebri loquelâ,
 Primum tabellis Cœlicolæ gradum
 Sanciret author, non sine posteri
 Signis honoris, fulgurantum
 Pollicitus laqueare Diuum .
 Oracla vocis qui sequitur fragor
 Terræque, cœliquè ! insolito dedit
 Clamore plausum plebs Quirini :
 Purpureus micuit Senatus .
 Tequè indè duxit, nutibus obsequens
 Magni Parentis, rempla capeffere
 Vittata Petri, cum tiarâ,
 Cum lituo, Phrygiaque lanâ .

Solenne

Solenne visu quod foret omnibus ,
 Orator vt cui contuleras iubar ,
 Idem precareris sacerdos
 Indigetem, pietatis auspex .
 At Vaticano luceat hic dies
 Maior quotannis, clarus adorea ,
 Festusquè semper . Cura cessit
 Mensis hero reparare Iano :

TRIUMPHVS MORTIS
in omnia , etiam in Magnum Alexandrum .

O D E XVII.

I ô triumphè ! èn falcis adorea
 Inuicta nostræ . Cernite nobilis
 Tropæa, mortales, sagittæ ,
 Et rapidi monumenta fati .
 Necessitatis non adamantino
 Thorace pectus spicula fregerit ;
 Non scuta, non defensus ære
 Umbo meos hebetârit ictus .
 Quid regna, reges, & genus Inachi ,
 Quid arma, miles, relaque Marspittis ,
 Quid culta iactas arua, diues ,
 Quid Tyrias, Arabumquè gazas ?
 Non ipsa nostras effugiet manus
 Annosa virtus, nec sua nescient
 Sepulchra reges, aureiquè
 Regum apices, apicumquè fastus .
 O fida cuspis ! sceptrâ rigentibus
 AEquare gestis splendida sarculis ;
 Irumquè Cræso ; nec cruentâ
 Indomitos meruis tyrannos
 Voluisse arenâ . Te pauidæ tremunt
 Vtbesquè, gentesquè, & trepidâ duces
 Cum plebe ; rutesquesquè çannas
 Sternis ouans, validasquè turres .

70 IAC. ALB. GHIBBESII
 Periura Phthium non Paridis manus
 Herôa fixit ; te Thetidos puer,
 Te sensit andax, tincta quamuis
 Membra Stygis rueretur vndâ .
 Hector, fuisti : tequè sub horridas
 Orci cauernas hæc dedit aspero
 Lethalis ictu cuspis, atros
 Nare iubens Acherontis amnes .
 Huic & secundis turgida flatibus
 Pellæa virtus cessit ; & ebrium
 Iouis superbâ sorte gnatum
 Hæc tenui sepeliuit urnâ .
 I nunc, & orbis, turgide, limites
 Votis minores, & breue gloriæ
 Iacta theatrum ; duplicisque
 Exiguos Phaëthontis axes .

IOANNI PAVLO OLIVAE,
 PRAEP. GENER. SOC. IESV .

*Hieronymi Boncompagni, abnepotis Gregorij XIII.
 P. M. qui sacrae Sodalitatis fuerat secundus parens,
 ascensum ad Ro: Purpuram feliciter optat vertere.*

ODE XVIII.

M Etas honoris fas erat vltimas
 Temet secutum dicere ; sed lyram
 Pimplea, nè virtus ruberet,
 Continuit . Magis illa laudes
 Externa quærit, quàm proprio malè
 Gaudere cantu : Dulichij æmula
 Herôis olim, præteracti
 Sicaniæ sine fraude nymphas .
 Claram ergò amicæ progeniem domûs
 Fer grata OLIVAE, grata Sodalibus,
 Ad astra, Clio ; guttur alnum
 Pierio somitata plectro .

Ma-

Magnum decoro dic patrum gradu,
Factis, vt alto sanguine, proximum

Sequi nepotem: rector alter

Orbis erat, regit alter urbem,

Verum Quirinus cui vice Felsinæ

Nomen dedisset, fertilis ingenî,

Morumquè lectorum magistræ, ac

Hesperijs sapientum Athenis.

Longa illa sacri munera Gregorî

Omitte: in vno sistito pignore;

Ac plaude diuino parenti,

Palladium statuiffe Romæ

Exindè captum: cui, vigiles vti

Seruabat ignes virgineus chorus,

E flore Loyolæ dicauit

Mercuriale genus, ministros;

Centum tenerent qui decus artium.

Huc struxit ædes regificâ manu

Cautus superbas, vt rediret

Socratici facies Lycæi.

Iamquè hic auitæ dignus adoræ

Succrescit hæres. Quàm benè murice

Ardet coloratus recenti!

Quantus inie numerum Senatus!

Tu verò faustâ sorte beatior

Lætare, doctæ maxime Palladis

OLIVA, custos: auspicato

Nonina siq̄ coiêre signo.

AD S. THOMAM DE VILLANOVA,

*Archiepiscopum Valentinum, cognomento Eleemo-
synarium.*

O D E XIX.

O Valentinâ speciose mirrâ,

Inter at cœli proceres videri

Pulchrior, cuius radiata formam
Gloria vestit ;

Augeas, THOMA, nouus vsquè lucem,
Lætus & sacros repares triumphos ;
Causa dicetur ; Miseri leuamen
Mite clientis .

Pauperum patrem celebramus omnes,
Cordis, ac dextræ memores apertæ ;
Pauperes patrem solitæ rogamus
Pignora curæ .

Rector, an vilis fuerit popellus,
Interest Diuûm nihil : æquat axis
Supplices ; quandoquè petunt, egenos
Ambo fatentur .

Sicût emotis agitatus vndis
Nauta conuexi videt astra puri,
Spectat extorris Superas viator
Hac vice rerum .

Ortus est quisquis genitrice terrâ,
Indiget cœlo fragilis benigno ;
Vitis in morem, latus ambientis
Coniugis vlni .

Vos manus, Diui, date : tuquè, Sancte,
Arca cognomen cûi laxa fixit,
Subleua nostram stipe paruitatem
Aetheris alti .

Aureâ tecum potianur vrbe,
Aureâ lato cumulare gazâ
Sortis expertes, propriumquè lassis
Ferre cubile .

Interim sacra Solymæ futuros
Incolas muni bonus efficaci
Gratiâ, nequod dubijs periculum
Gressibus obstet .

Tu potes miras properare messes ;
Frugibus mentes onera decoris :
Tu potes fluxos cohibere neruos,
Cor quoquè fræna ,

Præfulis scimus vigilantis artem,
 Nôsse sublinem cupimus patronum;
 Omnibus, quicquid voluêre, cedes
 Omnia factus.

Iure te talem veneratur orbis
 Per coronatas genialis aras:
 Et canit dulci chorus ore præsens
 Non sine plectro.

Nos Deo semper resonemus vni
 Gloriam patri, soboliquè laudem,
 Flamini sancto decus, hinc in omne
 Temporis æuum.

LAUDES BERNARDINI
 CARD. SPADAE.

ODE XX.

A Reu, & sagittis, & pharetrâ suam
 Armare vatem, more Cupidinis,
 Phœbus renidet. Vos, Camcœnæ,
 Figite, quod iaculemur album.

Rident colorem: purpureus mihi
 Stat meta pannus. Non ego risero
 Contrâ, tuus si, SPADA, candor
 Oebalium superauit ostrum?

Ergò decoro pectora vulneri
 Aduersa præbe, solus & integram
 Absume messem spiculorum,
 Totquè tuos numera triumphos.

Cui mitto primam laudis arundinem,
 Marti, an Mineruæ? cedere nescius
 Vterque cerratim laborat
 Ambiguam retinere dextram?

Scribêris heros fortis & arduus
 Docto Loyaco: Gallia suggerit,
 Tellusquè Saturni, stupenda
 Indomiti monumenta gordis?

Hæc

Hæc ille chartis acta pedestribus
 Transfunder ævo rectius . Aurea
 Scis vt Columbæ secla nuper
 Egregius celebrauit hospes .
 Nos mentis arcem, templaquè Palladis ,
 Non Martis enses, pectine Tëio
 Dicemus : imbelli tyranno
 Sic Lyciæ, placitumquè Musis .
 Quæ terra, vel quis Tethyos ambitus ,
 O Vaticanæ fidus adoreæ ,
 Quæuè aula Solis nomen ingens
 (Sole vagam comitante famam)
 SPADAE remisit discere ? seù fluis
 Torrente Pithûs liber, Apollinis
 Seù fræna mordes, obsequentem
 Attonitâ rapis aure mundum .
 His tu rigabas lilia fontibus
 Gallorum, vt alto vertice surgerent ,
 Legatus : exemploquè pronæ
 Arma tuo posuère gentes .
 Sic æqua doctæ iura Bononiæ ,
 Sanctæquè Romæ, Cecropij dabas
 Ritu Solonis, cùm teramplis
 Imperij, comitemquè curæ
 Urbanus altum tolleret ; omnium ,
 Quicumque visu gesta, vel auribus
 Hausère, conclamante plausu ,
 SPADA vige, bone SPADA viue .
 Hac arte cœptum perpetuas decus ,
 Et Innocentis flamme Pamphilî
 Intendis auram, tendis vnâ in
 Aufonij diadema regni .
 Tunc quanta nostri gloria carminis ,
 Vatisquè cultus ; tunc ego turgidus
 Calcabo Persarum tiaras ,
 Et supero caput axe condam .

DE S. FRANCISCI XAVERII,
INDIARVM APOSTOLI,

*ardenti charitate, & continuis laboribus in pro-
curatione salutis Gentilium.*

O D E XXI.

Q Vem rara virtus rectum adamantino
Thorace cingit, non vada Bosphori,
Fidemuè mendacem Charybdis,
Non Siculas Libycasue Syrtes
Tentare pallet. Testis Atlanticos
Qui vidit æstus, & fragili trabe
Intrauit oras barbarorum
XAVERIVS, sterilesequè terras,
Quin & viarum cæca pericula
Contempsit, audax omnia perpeti;
Durosquè sub dio labores
Victor, Hyperboreumquè frigus.
Non tot ferarum terror, & hostium
Obiuit agros Herculeus labor,
Non vis Alexandri cruenta,
Non Bromius, geminusquè Cæsar:
Quot ille brumâ, sub Ioue frigido,
Multo vel æstu, gentibus intulit
Leges Tonantis, quot seueri
Faucibus ex Erebi redemit.
Non flexit illum parcere nauibus
Indoctus Auster, non populi furor
Iniqua mandantis, nec Orci
Torua cohors, puerinè regum.

AD ALEXANDRVM VII,
PONTIFICEM MAXIMVM .

*De Fratris, & Nepotum aduentu, post annum
S. P. Q. R. desiderium .*

O D E XXII.

Delius peregerat
 Iter serenis annum quadrigis,
 Mutuatus insupèr
 Sororis almæ duplicem laborem,
 Regna post sacri noua
 FABI, & solutos gaudio Quirites .
 Ecce causa plausuum
 Recens, Aprilis infecuta Nonas
 Digna flore Mäio,
 Diequè festo, victimâque digna ?
 Nunc vtrisque mentibus
 Vtrumque, Roma, nomen obligatâ
 Da FABI, atquè CHISII,
 Domum memor ceu Iuliam dicâsti ?
 Cæsar, auctor imperi ;
 Propagat astra Pontifex : tibi quis
 Maior ? at sui tamen
 Atlantas orbi sanguinis preçanti
 Cessit, abstinens diù,
 Tot euocatos Gratiarum alumnos .
 His Patres regentibus
 Pericla, nec plebs vlla, vel tumultum
 Expauescet, aut nefas .
 Nec illa Marios prisca, Flaviosuè
 Vrbs requiret omina :
 Habet, FABI te MAXIME ; hos habebit .

AD IOANNEM FINCHIVM;
SIGILLI CVSTODEM
Magnæ Britannia.

*Ditbyrambo quodam oblato, post laudes Parnassi Hippo-
gryphæ, id est, Hospitiÿ Graiënsis Alumnorum, ipsum
eorum principē, ob præclara facta in regio Senatu, &
ob dicendi grauitatem, & copiam, singulariter extollit.*

ODE XXIII.

E ià infueto nectareum melos
Effunde plectro, barbite: FINCHIVS
Mandat IOANNES: eia Olympi
Signa super, nebulasquè tolle.
Non, si supremo dicitur in loco,
Supremus audit: sic Colophonius
Diuos recensabat Sacerdos,
Fine Iouis capiente numen.
Quid hoc? sacrato mens trepidat metu,
Nec lingua vocem, nec sonitum valet
Heröis in tanti superbas
Ferre chelys stupefacta laudes.
Hunc Lesbij tu carminis alite,
Thalia, canta moribus aureis
Insignem, & Hyblæo tonantem
Ore vitum potiore succo.
Hunc & fideli iudicio refer
Minöa terris, consilijs Ioui
Tantum secundum, nec minorem
Pléiones volucris nepote:
Testis mearum terrigenum cohors
Sententiarum nota, Diespitris,
Diuumquè contemptrix, sagittis
Fusa tuis, tonitruquè Suadæ.
Iam tum decoro stemmate Gryphides
Lauriquè, myrtiquè, & tumidæ caput

Quer-

Quercus coronauere, & æquo
Cynthe, tibi statuere scamno.

Iô, ter iô, dic grauioribus
Pæana neruis, Angligenum decus,
Gentisque Gryphææ voluptas,
Iuris honos, duplicisque Pithus.
Iô, potenti scande polum pede, &
Inter serenæ fulgura gloriæ,
Lunæque, stellarumque flammæ
Fige domum, rutilumque nomen.

IN PHILOMATHI
MVSAS IUVENILES,
ex Germania Romam missas.

*Nomen, licet apponi scriptis ipse vetet, iure ac merito
peruagatum esse.*

O D E XXIV.

C Vltum è Vahalis, credite, finibus
Vidi libellum, Tybride conscio;
Romanque mirantem, & Latinum
Attonitâ velût aure Phœbum.
Prô, quanta venæ copia diuitis
Fluxit! quis ardor Teutonicas niues
Dissoluit infractas, vt irent
Molliùs Aönidum scatebris!
Prô quæ, Maronis seù crepuit tubâ,
Seù res Thyestæ, seù terigit sales,
Fallebat aut plectro laborem,
Vis erat, imperiumque vati!
At nulla pictæ nomina legimus
Præfixa fronti. Quis negat abditum
Lucere Solem? fat patebat
Ipse suo Philomusus astu.
Candor sepulchri proditor est sui, &
Mirè çorusçam vibrat imaginem

Oppressus : exclamamus omnes ,
 Ausonium pupugisse ciuem ,
 Interquè gentis regna tot Italæ ,
 Urbesquè regni, claudere iam licet
 Tellure certâ , blandientes
 Eloquio referente Senas .
 Dicam & vetustam, si lubeat, domum ,
 Stirpemquè, fortemquè . Agnitus, ô Bone ,
 Frustrâ verecundo resistis
 More, superuacuoquè iusti
 Honore peccas . Nube modestiam
 Educ opacâ, nec Iuuenilibus
 Plus virgo Musis, obserato
 Solus ama latitare Pindo .
 Quorsùm iuuentas, & decor, & placens
 Guttur Camcænæ, si tamen horridis
 Munitur vmbri? Diua certè
 Fit mulier, volet ipsa cerni .
 Iam Dædalæa nil opis indiga
 Turresquè, murosquè, & populos super
 Rumoris euasit curuli ,
 Nomen agens meritasquè laudes :

IVNONIS VATICINIVM!

*De nuptijs Iacobi Sauorgnani Comitiss, & Andrianae
 Antelmæ, nobilium Venetorum .*

*In gratiam Benedicti Syluatici, Profess. Patauini,
 & Eq: D. Marci, præceptoris sui .*

O D E XXV .

N Vptam superbus cùm nitidam Comès
 Lectum ad iugalem duceret, agmine
 Stipata Diuatum coruscas
 Igne sacro, tonitruquè sedes
 Diuisit, ingens nota recluderet
 Vt Iuno fatum . Pergite, pergite ,

Benè

80 IAC. ALB. GHIBBESI Y
 Benè ominato sancta gressu
 Fœdera concelebrate, Sponsi ?
 Solui morantem nexibus exue
IACOBE, zonam virginis, & locum
 Non antè tacto cede claustro
 Egregiâ tumuisse prole .
 Certo fidelis tempore viuidum
 Promitto natum : tunc ego partui
 Adstabo Lucina, & laborem
 Auxilijs minuam secundis .
 Virtute magnum tam referet patrem ,
 Decore matrem, iunctus vt audiat
 Cupido Mauors, ac reuinctam
 Ore trahet, galeaquè turbam ?
 Hâc arte victor sub Venetam Leam
 Vrbesquè, genresquè, ac tumidos duces
 Submittet olim, te parentem
 AEmulus assimilare factis .
 Tu nata glauci nobilis Adriæ ,
 Quâ belluosum Nerea deprimit
 Iniecta moles, ANDRIANA ,
 Plaude tibi, sociumquè vitæ
 Gratare dulcem . Scilicèt alterâ
 Dignus maritâ non erat, altero
 Nec tu marito : fortis heros
 Connubio Charitem iugauit .
 Casto facesset rixa procûl thoro, &
 Insanus ardor, virus amantium
 Infame; quem propter Tonanti
 Ipsa etiam furibunda pugno .
 Adiecta verbis oscula mollibus
 Vterque figet ; perpetuus iocus
 Euoluet æuum, nec senectæ
 Damna dari patietur annis ;

¶

IAC.